

Odnětí možnosti projednat věc před rozhodci (§ 31 písm. e) zák. č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů)

rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. ledna 2012, sp. zn. 23 Cdo 4386/2011 (ASPI ID JUD214316CZ)

Všechny námitky vedoucí ke zrušení rozhodčího nálezu musí být nutně procesního charakteru, musí se tedy týkat postupu rozhodčího soudu při projednávání sporu, nikoli správnosti skutkových nebo právních závěrů učiněných rozhodčím soudem. Institut návrhu na zrušení rozhodčího nálezu nemůže sloužit jako opravný prostředek proti rozhodčímu nálezu. Při posuzování otázky, zda v daném případě byla straně v rozhodčím řízení poskytnuta možnost věc před rozhodci projednat, musí soud zkoumat, zda v konkrétním rozhodčím řízení s přihlédnutím ke všem okolnostem případu byla straně rozhodčího řízení poskytnuta dostatečná možnost k uplatnění jejích procesních práv a rovněž zda se procesním postupem rozhodčího soudu jedna ze stran nedostala do nerovného postavení vůči druhé straně.

Z odůvodnění:

Nesprávným právním posouzením věci se rozumí omyl soudu při aplikaci právních předpisů na zjištěný skutkový stav. O mylnou aplikaci právních předpisů se jedná, jestliže soud použil jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo soud aplikoval sice správný právní předpis, ale nesprávně jej vyložil.

Nejvyšší soud se s ohledem na charakter rozhodčího řízení, zabýval pouze otázkou, jestli odvolací soud správně posoudil, zda byly v projednávané věci dány předpoklady pro zrušení rozhodčího nálezu z důvodu uvedeného v ustanovení § 31 písm. e) ZRŘ, aniž by hodnotil obsahovou stránku předmětného rozhodčího řízení a námitky proti rozhodčímu nálezu proto zkoumal pouze z hledisek, zda byla straně rozhodčího řízení poskytnuta možnost věc před rozhodci řádně projednat.

Podle ustanovení § 31 písm. e) ZRŘ soud zruší rozhodčí nález, jestliže straně nebyla poskytnuta možnost věc před rozhodci projednat. Nejvyšší soud se otázkou odnětí možnosti projednat věc před rozhodci opakovaně zabýval (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. května 2009, sp. zn. 23 Cdo 2570/2007 nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. června 2008, sp. zn. 32 Cdo 1201/2007).

Všechny námitky vedoucí ke zrušení rozhodčího nálezu podle § 31 písm. e) ZRŘ musí být nutně procesního charakteru, musí se tedy týkat postupu rozhodčího soudu při projednávání sporu, nikoli správnosti skutkových nebo právních závěrů učiněných rozhodčím soudem. Institut návrhu na zrušení rozhodčího nálezu nemůže sloužit jako opravný prostředek proti rozhodčímu nálezu.

Při posuzování otázky, zda v daném případě byla straně v rozhodčím řízení poskytnuta možnost věc před rozhodci projednat, musí soud zkoumat, zda v konkrétním rozhodčím řízení s přihlédnutím ke všem okolnostem případu byla straně rozhodčího řízení poskytnuta dostatečná možnost k uplatnění jejích procesních práv a rovněž zda se procesním postupem rozhodčího soudu jedna ze stran nedostala do nerovného postavení vůči druhé straně. Zásadu rovnosti stran ZRŘ nikterak nerozvádí stanovením konkrétních práv a povinností účastníků rozhodčího řízení a k jejímu naplnění je nutno podle ustanovení § 30 ZRŘ použít přiměřeně příslušná ustanovení občanského soudního řádu.

Vztah zák. č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů a občanského soudního řádu vyplývá z § 30 ZRŘ, podle kterého nestanoví-li zákon jinak, užijí se na řízení před rozhodci přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu. Z použití termínu "přiměřeně" vyplývá, že rozhodčí řízení nepodléhá občanskému soudnímu řádu přímo a jeho jednotlivá ustanovení nelze použít v rozhodčím řízení mechanicky. Výraz "přiměřeně" vyžaduje především zohlednění obecných zásad, na nichž stojí rozhodčí řízení, to znamená použití norem občanského soudního řádu pod obecným rámcem zásad rozhodčího řízení. Občanský soudní řád v ustanovení § 157 odst. 2 mimo jiné požaduje stručné a jasné uvedení toho, k jakému zjištění o jednotlivých skutečnostech soud dospěl, na základě jakých důkazů, jak tyto důkazy hodnotil, proč neprovedl i další důkazy. Soud je povinen uvést, proč neprovedl další důkazy. Soud není povinen provést každý důkaz navržený účastníky, ale je jeho povinností se s důkazními návrhy vypořádat. Za přiměřeného použití ustanovení § 30 ZRŘ lze dovodit, že i rozhodčí soud má povinnost ve svém rozhodnutí uvést, proč neprovedl i další stranami navržené důkazy (shodně srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. května 2010, sp. zn. 23 Cdo 3749/2008).

Za situace, kdy rozhodčí soud žalobkyní navržené doplnění znaleckého posudku nenařídil, a s tímto jejím důkazním návrhem se nijak nevypořádal (nevedl, proč jej neprovedl), nebyla stranám (resp. žalobkyni) poskytnuta možnost věc před rozhodci projednat a podle ustanovení § 31 písm. e) ZRŘ je dán důvod pro zrušení rozhodčího nálezu.